

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Helandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Grecya. — Azya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej pocztu. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Uczta dyplomatyczna. — Polowanie dworskie. — Arcybiskup medyolański wzywa do składek na ofiarę powodzi.)

Wiedeń, 18. listopada. Uroczystość imienia Jej Mości Cesarzowej Elżbiety obchodzona będzie jutro we wszystkich kościołach miasta i przedmieść solennym nabożeństwem. W nadwornym parafialnym kościele odbędzie się msza o 9tej godzinie.

— Jej Cesarzew. Mość Arcyksiężna Zofia jest tutaj oczekiwana z końcem b. m. z Mediolanu.

— Ostatniego czwartku był p. Ferdynand Lesseps przed swym odjazdem do Konstantynopola u Jego c. k. Apost. Mości na osobnej audyencji najlaskawiej przyjmowany.

— Książę Barbo Stirbey, który bawił tu od dwóch tygodni, udał się przedwczoraj na Paryż do Nissy.

— W przyszłą sobotę dnia 21go b. m. daje Jego Eminencya nuncyusz papieżki Arcybiskup Lucca obiad, na który zaproszono posłów: angielskiego, rosyjskiego, bawarskiego, belgijskiego, hano-werskiego, holenderskiego itd.

— Na cześć Jego Królewicz. Mości hrabiego Flandryi odbyło się wczoraj w zwierzeu w Holitcz nadworne polowanie. Jego k. Mość odjedzie może w sobotę do Bruxeli.

— Najprzewielebniejszy Arcybiskup medyolański odzywa się w świeżo wydanym liście pasterskim do dobroczynności mieszkańców swej parafii, wzywając ich do składek na rzecz nieszczęśliwych ofiar ostatniej powodzi.

Ameryka.

(Niebezpieczeństwo osób i majątku.)

Do *Gazette de France* piszą z **Nowego Yorku**: Zawieszenie robót w licznych fabrykach tutejszych zwiększyło w niesłychany sposób zamachy na bezpieczeństwo obcej własności i osoby. Z początku domagały się dzienniki bezskutecznie sprężystszego postępowania władz, teraz nikt nie zwraca już nawet uwagi na codzienne doniesienia o licznych nowych kradzieżach i rozbojach. Zdarza się też, że wnet wydobędą z wody jeden albo kilka trupów ludzkich z najjawniejszymi śladami zamordowania, wnet znajdzie policya jakiegoś na pół nieżywego i zupełnie obrabowanego mieszczanina na środku ulicy, lub nawet uduszonego i okradzionego u progu własnego mieszkania, wnet znówu napadnie kilku złoczyńców jakiegoś spokojnego przechodnia na ulicy, i krzywdzi i okrada go w obec licznego tłumu świadków, który w obawie przed rzezi-mieszkami zachowuje się tak obojętnie przy podobnej scenie, jak gdyby przypatrywał się prostej ulicznej bóje dwóch pijanych włóczęgów. Wszystko to świadczy o smutnym stanie stosunków amerykańskich. Ale nie są to jeszcze najgorsze przykłady. Obok morderstw dla zemsty i rabunków wydarzają się jeszcze inne okropniejsze i ohydniejsze zbrodnie po większych miastach nadbrzeżnych Ameryki, są to morderstwa z czystego upodobania, z prostej przyjemności w mordowaniu samem, są to zabójstwa bez wszelkiej innej przyczyny, jak tylko tej, aby doznać przyjemności zgładzić człowieka własną ręką, bądź pchnięciem sztyletu, bądź strzałem z pistoletu. Wypadki podobne w zanadto licznych pojawiają się przykładach, aby można powątpiewać o ich rzeczywistości, chociażbyśmy nie chcieli dołączać do ich liczby codziennych kłótni i bójek w karczmie, gdzie za lada słowo obelżywe, za lada policzek odpowiada przeciwnik strzałem rewolweru, lub razem sztyletu. W dowód przytoczymy kilka przykładów: Trzech towarzyszy pijatki wychodzą z gospody rozgrzani jakimś sporem pomiędzy sobą, u drzwi najbliższego domu spotykają jakiegoś spokojnego i zupełnie nieznanego im mieszczanina, natychmiast dobywa jeden z nich pistoletu, i położywszy trupem niewinnego przechodnia ratuje się ucieczką wraz z resztą swych towarzyszy. W innym miejscu walęsa się nocą dwóch

podejrzanych ludzi po ulicy i dają ognia do pierwszego lepszego przechodnia. Pewien ojciec rodziny wyszł o 8 godzinie wieczorem na targowicę, a nagle powala się trupem na ziemię, ugodzony ciosem sztyletu z ręki jakiegoś miłośnika mordu. Pewien bezbranny jegomość spieszył o 9. godzinie wieczorem z żoną jedną z najludniejszych dzielnic miasta, w tem zniemacka wypada trzech nieznanomych złoczyńców, i zadaje mu w oczach żony 20 ciosów śmiertelnych nożem. Takie cztery przykłady wydarzyły się w przeciągu trzech dni. Policya nie ma najmniejszej władzy, a złoczyńcy nie oszczędzają i samych agentów policyjnych. Jeśli jakieś morderstwo wydarzy się jawnie na ulicy, to można założyć się 6 przeciw jednemu, że morderca ujdzie pogoni, a jeśli jaki winowajca dostanie się przypadkiem w ręce policyi, to można założyć się 10 przeciw jednemu, że wymknie się od kary. Taki stan rzeczy będzie trwał dotąd, dopóki nie wydarzy się jakaś zbrodnia okropna, która wielką i powszechną wywoła burzę.

Portugalia.

(Mowa od tronu. — Epidemia.)

Lizbona, 4. listopada. Z mowy od tronu, którą portugalski minister spraw zewnętrznych zagaił sesję Korteżów, przytaczają dzienniki następujące ważniejsze ustępy:

„Nasze budowle publiczne postąpiły znacznie w ostatnich czasach. Wielu robotników pracuje obecnie przy budowie gościńców i około reparacyi portów. Przestrzeń kolei żelaznej z Corregado do Virtudes otwarto już dla publiczności, a przestrzeń z Virtudes do Ponto-do-Valle jest już na ukończeniu. Kolej żelazną z Lizbony do Santarem przyjęło państwo na siebie. Flota nasza będzie wkrótce wzmocniona, jak tego wymaga gwałtowna potrzeba. Rząd będzie korzystał z otrzymanego w tym względzie upoważnienia, a tymczasem polecił już budować jeden paropływ wojenny. Naród, co tak świetne w historii marynarki zajmuje stanowisko i tak ważne posiada kolonie, nie może żądać miarą obejść się bez silnej marynarki. — Ostatniemi czasy nawiedziło nas srogie nieszczęście; w stolicy pojawiła się żółta febra. Ale opatrność raczyła już wysłuchać zanoszone do niej modły, bo zaraza zaczyna znacznie słabnąć. Środki przeczności przeciw nawrotowi zarazy na przyszłość będą przedłożone Izbie do potwierdzenia. Od czasu wybuchu epidemii zatamował się wszelki obrót handlowy, a w jednej z najznaczniejszych gałęzi dochodów państwa okazał się niedobór; rząd też zechce przekonać się Izba, jak pilne i gorliwe trzeba mieć staranie o finansowem położeniu kraju. Rząd Jego Królewskiej Mości może zapewnić, że i wszelkie budowle publiczne pójdą dalej swoim trybem, i wszyscy kredytodawcy państwa regularną otrzymają wypłatę.“

— Paryskiemu Monitorowi piszą z Lizbony: Zaraza sroży się ciągle, lubo pokazują się symptoma, że wkrótce już znacznie usmierzają chorobę. Wywołane podobnym stanem rzeczy przesilenie finansowe i handlowe powiększa jeszcze trwogę i zwątpienie mieszkańców. Wczoraj wydarzyło się 221 wypadków zarazy a 69 śmierci. Pomiędzy ofiarami febrы znajduje się codziennie kilka znakomitych osób. Ciało dyplomatyczne opłakuje zgon margrabi de Soto Aller, członka ambasady hiszpańskiej. Także i konsul francuski p. Dobi-gnie zapadł był na zarazę wraz z swym pierwszym sekretarzem, ale ocalał na szczęście.

— Dziennik *Patrie* donosi według telegraficznej depeszy z Lizbony z 14. listopada, że epidemia zaczęła się usmierzają, a liczba nowych wypadków zarazy zmniejsza się codziennie o 20.

Hiszpania.

(Insignia orderu Królowi neapolitańskiemu przesłane. — Memoriał Królowy Krystyny. — Sprawa meksykańska. — Don Francisco.)

Madryt, 8. listopada. Jej Mość Królowa hiszpańska nadała w pamięć szczęśliwego ocalenia swego najdosłojniejszego wuja Jego Mości Króla neapolitańskiego, który w dniu dokonanego zamachu 8. grudnia r. z. miał na sobie kr. hiszpański order Karola III., wielki krzyż tego samego orderu trzem książętom królewskim, księciu Kalabryi i hrabiom Trani i Caserta. Przynależne insignia i dyplomy doręczył 4. b. m. hiszpański ambasador w Neapolu Cavaliere de Bermudez Jego Mości Królowi neapolitańskiemu w Gacicie.

Memoriał Królowy Krystyny wyszedł już. Najciekawsze w nim jest sprawozdanie z jej usiłowań w roku 1833, by z tronem swej córki zabezpieczyć także swobody publiczne, jako też wyznanie co

do oświadczenia jej w obec pana Bravo Murillo w roku 1852. Tak te jak i wiele innych szczegółów dowodzą dostatecznie, że jeśli kto, to pewno nie partya konstytucyjna może się uznać na Królową Matkę.

— Sprawa meksykańska niepostąpiła jeszcze ani na włos, cokolwiek bądź piszą o tem dzienniki; p. Lefragua oczekuje zawsze jeszcze w Paryżu instrukcyi swego rządu, a nawet nienadeszła jeszcze odpowiedź tego rządu na propozycję pośrednictwa Anglii i Francji.

— Familia Infanta Don Francisco, zostająca na wygnaniu od roku 1856, otrzymała znówu pozwolenie mieszkać gdzie zechce; tylko Infantka Izabela nieopuszczała Madrytu, gdyż dla blizkiego rozwiązania dozwolono jej pozostać w stolicy. Infant Don Enrique przybędzie wkrótce, a Infantka Józefa jest tu już od kilku dni z całą familią.

Anglia.

(Observer o zwołaniu parlamentu. — Fundusz indyjski. — Rady ministeryalne. — Finansowe rozporządzenie. — Zawieszenie ustawy bankowej. — Wiadomości bieżące. — Ułatwienie w obrotach bankowych.)

Londyn, 15go listopada. Ministeryalny dziennik *Observer* donosi: „Na poniedziałkowym posiedzeniu tajnej rady w Windsor zapadnie uchwała, aby w jak najkrótszym czasie zwołać parlament. Dzień zagajenia oznaczy proklamacja zwołująca, będzie to jak nam się zdaje czwartek dnia 3. grudnia. Od ogłoszenia uchwały tajnej rady, aż do zebrania się parlamentu musi zawsze upłynąć dni czternaście.“

— Składki na indyjski fundusz zasiłkowy wynoszą w tej chwili 225.000 funtów szterl.

— *Morning Post* donosi z wszelką pewnością, że dzień zebrania się parlamentu nie jest jeszcze stanowczo oznaczony.

— Wszystkie dzienniki angielskie nawet takie, co każdy krok lorda Palmezstona surowej poddają krytyce, chwalą postanowienie rządu co do banku angielskiego i unoszą się nad sprężystą zapobiegliwością prezidenta ministrów. *Daily News* nazywa list lorda Palmerstona i kanclerza skarbu „śmiałym i szczęśliwym krokiem.“ *Morning Chronicle* i *Morning Herald* poczytują go za doraźne wywołanie z obecnego przesilenia finansowego i tusza, że bank nie będzie nawet potrzebował wydać większą liczbę not, niż przepisuje dawniejsza ustawa. *Morning Post* raduje się wielce, że złamano nareszcie ustawę, którą zawsze poczytywała za niestosowną.

— W Szkocyi uśmierzyła się już powszechna trwoga, wywołana obecnem przesileniem finansowem. Giełda nowojorska trzymała się dobrze na dniu 31. października. Akcyi Illinois stały na 83, a kurs wexlów na Londyn na 27 $\frac{1}{4}$. Wiadomości z Rio-Janeiro sięgają po d. 14. października. Na kawę nie było wielkiego obdytu, rzadko też pojawiał się lepszy gatunek na sprzedaż, cukier stał jak zwykle. W Lizbonie srożyła się jeszcze żółta febra po d. 9. listopada.

— Gubernator i wicegubernator banku angielskiego nadesłali rządowi następującą odpowiedź na pismo, przyzwalające na zawieszenie ustawy bankowej:

„Na zgromadzeniu dyrektorów banku, w piątek na dniu 13go listopada 1857, zapadła uchwała, aby panowie gubernator i wicegubernator raczyli zawiadomić pierwszego lorda i kanclerza skarbu, że dyrektoryum gotowe jest postępować według doręzonego mu pisma rządowego. *John Bentley*, sekretarz.“

— Z Liwerpoola donoszą pod dniem 12. listopada: Dziś około godziny czwartej po południu rozeszła się wiadomość na giełdzie, że rząd pozwolił bankowi angielskiemu zawiesić tymczasowo ustawę bankową. Na miejsce też powszechnego smutku i jak najsroźszych obaw nastąpiła w jednej chwili radość ogólna i powszechne mniemanie, że przesilenie finansowe przejdzie już bez wszelkich dalszych złych następności.

— Martwa litera ustawy bankowej sir Roberta Peela postradała właśnie swą moc obowiązującą. Bank angielski może jak w r. 1847 wydawać noty bankowe nad liczbę ustaloną, poki uchodzić będą zaliczki na zwyczajne hipoteki do 10 procentu. Wzmagający się coraz bardziej popłoch znikł już zupełnie dzisiejszego wieczora. Zdaje się nawet, że jak w roku 1847 nie będzie wcale potrzeba nadliczbowej emisji not bankowych, bo i z Szkocyi nadeszły wczoraj pomyślniejsze wiadomości. Koleje żelazne i telegrafy przynoszą spieszłą pomoc; gotówka spleciona zaraz nazajutrz po wypowiedzeniu zażegnała burzę na istniejące jeszcze banki w Glasgowie. Wszakże drobne noty jednofuntowe zagrażają zawsze niebezpieczeństwem w ręku klas mniej oświeconych.

Francya.

(Dar dla Cesarza japońskiego. — Popiersie ministra Abbatucci. — Pogrzeb p. Abbatucci. — Posiłki rosyjskie do Persyi. — Zgromadzenie prawodawcze. — Wybory w departamencie Sarte. — Przejazd marszałka Randona do Algierji. — Posel do Lizbony.)

Paryż, 15. listopada. Jak wiadomo otrzymał Cesarz japoński jacht parowy w upominku od rządu angielskiego. Teraz zaś upewniamy, że i Francya nadeszła Cesarzowi stosowne upominki z swej strony. Będą to rozmaite rodzaje broni i pół baterji, zbudowane według systemu Cesarza Napoleona.

— Rząd rozkazał ułożyć popiersie ministra Abbatucci i zamierza posłać je w darze miastu Ajaccio. Portret ministra będzie zawieszony w Wersalu w historycznym muzeum.

— Pogrzeb i nabożeństwo żałobne po zmarłym ministrze, p. Abbatucci, odbyły się wczoraj w kościele św. Magdaleny przy nad-

zwyczajnym napływie ludności. Z rozkazu marszałka Magnan ustał się liczny oddział wojska na placu Vendome i w pobliżu kościoła, aby wyświadczyć ostatnie zaszczyty nieboszczykowi. Jak przy wszystkich podobnych uroczystościach przystrojono i tą razą wnętrze kościoła w znamiona żałoby. Około godziny 11. przed południem wyruszył pochód pogrzebowy z palacu ministeryum do kościoła. Marszałek Magnan z całym swym sztabem jechał tuż za trumną. Kapę od trumny nieśli minister stanu Fould, marszałek Pelissier, jeneralny prokurator Royer i minister spraw wewnętrznych Billault. W zastępstwie Cesarza znajdowali się na pogrzebie książę Cambeceres jeneral adjutant de Cotte i kilku oficerów cesarskiego dworu. W tyle za deputacją ciała dyplomatycznego kroczyli ministrowie, senatorowie, deputowani, radcy stanu, deputacye sądów i urzędów, wojsk morskich i lądowych, fakultetów i t. p. Za zbliżeniem się orszaku pogrzebowego odkrywały wszędzie głowy liczne tłumy widzów. Była to wielka i okazała uroczystość, godna pamięci zacnego i poważanego powszechnie męża.

— Francuski poseł przy dworze perskim przybył do Carogrodu w towarzystwie pana de St. Quintin i udaje się niezwłocznie na Bajazed do Teheranu. Rząd perski wprowadził teraz w wykonanie warunek traktatu z 5. marca 1844 i z 8. maja 1857, którym zobowiązała się Rosya wyprowadzić zbrojne siły do Turkestanu, gdyby w kraju tym wybuchło powstanie. Wkrótce też ma przybyć do tej niespokojnej prowincji korpus rosyjski przez kaspijskie morze, aby działać wspólnie z perską armią pod wodzą Fezlali-Chana.

— Zgromadzenie prawodawcze nie zbierze się na początku, jak donosiły dzienniki półurzędowe, na samą tylko sesję formalną, aby złożyć przysięgę i zbadać mandaty, ale zaraz w pierwszych posiedzeniach zajmie się projektem ustawy względem zniesienia lub zmiany prawnej stopy procentowej z r. 1807. Projekt ten ustawy rozbiiera obecnie rada stanu. Prócz tego ma tegoroczna sesja zajmować się także utworzeniem wolnych wydziałów i naradzać się nad kilka nowymi projektami rady stanu, a potem odroczy się zaraz do dnia 9. stycznia lub według innych do 15. lutego przyszłego roku.

— P. Mahy Nesle kandydat opozycyjny w departamencie Sarty oświadczył publicznie, że ustępuje z pola przed kandydatem rządowym.

— Powrót marszałka Randon do Algierji oznajmił dawno telegraf podmorski, ale dopiero temi dniami nadeszła wiadomość, że na paropływie „Cacique“ wybuchł pożar w drodze. Na szczęście jednak spostrzeżono w porę wybuch i przeszkodzono nieszczęściu.

— *Square d'Orleans* czyli tak zwaną Chause d'Antin sprzedano wczoraj w drodze publicznej licytacji za 2,162.000 franków.

— Poseł francuski przy dworze portugalskim p. Delisle odjedzie nareszcie temi dniami na swą posadę do Lizbony. Wstrzymywał dotychczas swą podróż, czekając aż uśmierzy się grasująca w stolicy żółta febra. Zaraza ta szczyty się ciągle z jednakową gwałtownością. Codziennie zapada do 700 ludzi a do 100 rozstaje się z światem.

— Dzisiaj zawiesiło swe wypłaty jedno z najznacniejszych przedsiębiorstw exportacyjnych. Pasiwa wynoszą przeszło 2 $\frac{1}{2}$ milionów franków.

Holandya.

(Wyspy kokosowe.)

Względem wysp Kokosowych, oświadczyło ministeryum spraw zewnętrznych, że wyspy o 100 mil od Jawy odległe, nie miały dla Holandji ani pod względem politycznym, ani strategicznym albo handlowym żadnej wartości, że te wyspy nie należały nigdy ani były uważane za holenderskie posiadłości, i zresztą że po za temi wyspami nie znajdują się żadne holenderskie posiadłości.

Włochy.

(W. księżna toskańska do Neapolu.)

Do gazety weneckiej piszą z Rzymu pod dniem 7. b. m.:

„J. M. Wielka księżna toskańska przybyła tu wczoraj rano w towarzystwie hrabi Trapani. Wyjechawszy spieszenie z Florencji na wiadomość o nagłym pogorszeniu się stanu zdrowia J. M. księżny, infantki Maryi Amalii, udała się Jej królewicz. Mość bez wszelkiego wyczynku w dalszą podróż do Neapolu, zapewne jednak dowie się już w drodze o zasmucającym zgonie swej dostojnej krewnej.“

Niemce.

(Renegatka z Poznańskiego. — Sprawy pana Fröbel. — Zakłady wychowawcze w Poznaniu.)

Piszą niektóre dzienniki, mówi Berl. *Zeit*, jakoby jedna z kobiet a poddanek pruskich, ujechawszy z urzędnikiem przy ambasadzie tureckiej w Berlinie, przeszła w Konstantynopolu na wiarę muzułmańską, a to w obec urzędnika i pastora z ambasad pruskiej. Ubolewamy nad tem co się stało, lecz sprostować winniśmy błędną pomowę. W rzeczy samej ujechała ztąd pewna panna rodem z poznańskiego i już pełnoletnia, w towarzystwie Turczyka, ale bynajmniej urzędnika przy poselstwie tureckim. W Konstantynopolu, gdy się oświadczyła za przyjęciem wiary muzułmańskiej, ambasada pruska wyprawiła urzędnika swego z duchownym, nie tylko w chęci opamiętania obłąkanej, ale oraz z obowiązku, gdyż za przyjęciem wyznania mahometańskiego idzie utrata narodowości pruskiej. i wyznawcy nowej wiary wypadłaby zpod jurydyki ambasad pruskiej, pod którą wszyscy poddani pruscy w Turcji zostają. Należało zatem powziąć pewność istoty rzeczy, nie zaś, iżby był świadkiem bezbożnego czynu.

Z Frankfurtu n. M. piszą gazecie lipskiej: „Podana ztąd wiadomość, jakoby zawierzytelni przy wolnem mieście Frankfurcie konzuli północno-amerykańskiej unii, p. Riecker, zagroził senatowi naszemu zerwaniem stosunków dyplomatycznych z przyczyny pana Juliusza Fröbel, jest całkowicie zmyśloną. Wprawdzie uznala tutejsza władza miejska za rzecz potrzebną, odmówić dłuższego pobytu w Frankfurcie panu Juliuszowi Fröbel, ale p. Riecker ograniczył się tylko na tem, że upraszał o wyjaśnienie powodów tego kroku, nie występując z żadną groźbą, któraby zresztą niebyła wcale pomogła jego krajowcowi.“

Poznań, 11go listopada. OO. Jezuiti zaprowadzili tu już dwa żeńskie zakłady wychowawcze. Jeden z nich, oddany Urszulinom, przyjmuje tylko córki mniej zamożnych rodziców polskich. Niedawno został otwarty, a liczy już 250 uczennic. Z nowym rokiem ma być otworzony także zakład, przeznaczony dla córek wyższej szlachty polskiej, i zarządzany przez „Damy serca Jezusowego.“ Przeorysza i kilka zakonnic już są tutaj, i zajęły piękny, wielki pałac, zakupiony na ten zakład, gdzie robią już potrzebne przygotowania. Całe urządzenie tego zakładu będzie jak się zdaje klasztorne.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie. — Pomnożenie pułków kozackich. — Łaska Imperatora.)

Warszawa, 15. listopada. *Gazeta warszawska* donosi: Najjaśniejszy Pan zgodnie z wnioskiem JO. księcia Namiestnika królestwa, najwyżej dozwolił raczył na pozostawienie w Królestwie Polskim, na zasadach najwyższego ukazu z dnia 15. (27.) maja 1856 roku, wychodźcy Dyonizego Konstantego Stanisława Patinetti, który dobrowolnie z Prus do kraju powrócił.

Petersburg, 7. listopada. Jenerał-gubernator zachodniej Syberyi, jenerał-porucznik Murawiew, przybył tu z Irkucka, i zdaje się, że dalekiej tej podróży nieprzedsiebrał bez ważnej przyczyny.

Jak wiadomo, zostały korpusy kozackie w ciągu wojny i po ukończeniu jej znacznie pomnożone. Liczba pułków kozaków dońskich powiększona została z 50 na 80. Takie same pomnożenie nastąpiło także, jak się zdaje, u kozaków kaukaskich. Przynajmniej donoszą teraz o utworzeniu piętego pułku kozaków łańskich, których przedtem były 3 pułki tylko, i te stanowiły drugą brygadę liniowych kozaków kaukaskich.

Cesarz powrócił niedawno szlachectwu dwóm urzędnikom, których ojciec w roku 1793 skazany został na utratę szlachectwa i na wygnanie do Syberyi.

Grecya.

(Traktat handlowy.)

Ateny, 7. listopada. Wszelkie usiłowania, zmienić cokolwiek na korzyść Grecji postanowienia nowego rosyjsko-francuskiego traktatu handlowego, który tak dotkliwie wpływa na płody handlu i żeglugi greckiej, niepowiodły się wcale. Grecki poseł w Petersburgu otrzymał na wszystkie swoje przedstawienia odpowiedź z rosyjskiego ministerium spraw zewnętrznych, że w żadnym względzie najmniejsza nienastąpi zmiana.

Azja.

(Depesza z Morning Post. — Szczegóły zdobycia Delhów.)

Depesza dziennika *Morning Post* donosi podług raportów z **Bombaju** z 17. października: „Słychać, że Nana Sahib oblega nanowo Luknow na czele 50.000 ludzi. Król Delhów uwięziony jest we własnym pałacu. Odkrycie spisku buntowniczego między krajowymi wojskami prezydentwa bombajskiego wywołało wielkie wzburzenie. Havildar Seyd Hossein i Sipahi Mangal zostali rozstrzelani działami. W nocy 21. września wychylali zwycięzcy Anglii w pałacu Delhów toasty za zdrowie Królowy Wiktorii, a Ghurkowie dawali przy tej sposobności hasło do okrzyków. Podpułkownik Burn został mianowany gubernatorem Delhów. Oprócz jenerała Neill poległ w Luknowie major artylerii Cowper, kapitan Pakenham i pułkownik Webster Bateman. Wojska angielskie wycięły w pień wszystkich mieszkańców Delhów. Między powstańcami odkryto kilku Europejczyków.“

Bombaj Times z 17. października zawiera następujące bliższe szczegóły o oblężeniu Delhów. Rozpoczęło się ono 20. maja pod rozkazami jenerała Anson. Spodziewano się, że jenerał Anson przystąpi natychmiast do szturmów; ale już w tydzień potem zabrała go cholera. Jego następcą, jenerał Barnard uległ 5. lipca tej samej słabości; jego miejsce zajął jenerał Reid; ale zaledwie objął komendę zmusiła go także słabość do opuszczenia swego stanowiska. W miesiącu sierpniu zastąpił go jenerał Wilson, i jemu też zachowana była sława zdobycia miasta. Niepodobna mu było cernować miasta regularnie; także przeszkadzały mu nadzwyczajne upały działać spieszniej przy oblężeniu, a Anglii musieli odłożyć na później swoją zemstę. Dnia 26. sierpnia wyruszył z miasta 7000czny korpus powstańców z 18 działami, w zamiarze obejść oblegających i odciąć od okopów. Jenerał Nicholson na czele 2000 żołnierzy dogonił ich po odbyciu marszu 18 angielskich mil, pobił ich i zabrał im prawie całą artylerję. — Dnia 3. września przybył nareszcie pociąg oblężniczy i natychmiast rozpoczęto działania. Na blisko 1900 stóp od bramy Mori były urządzone silne baterje; powstańcy zrobili na jedną angielską pozycję przed bramą Kaszmiru wycieczkę jednak bezskutecznie; od 8 aż do 11 trwał ogień z obu stron bezustannie; dnia 11. rozpoczęła się zaciepka kanonady i bombardowanie. — Po-

wstańcy czując, iż niezdolają stawić oporu opuścili swoje warownie. Dnia 12. września leżała już w gruzach baszta Kaszmiru. — Dnia 14. przypuścił jenerał Wilson trzy kolumny do szturmów na tę pozycję. Porucznik inżynierii p. Salkers zbliżył się z małą garstką żołnierza cichaczem pod tę bramę i powiodło mu się, pomimo rzęsiście padających kul wysadzić ją w powietrze. Anglii rzucili się na to miejsce, i wkrótce opanowali część wału. Czwarta kolumna z krajowego wojska pomocniczego, mianowicie z Ghurków (Nepalów) i z kontyngensu Kaszmirskiego złożona, była mniej szczęśliwą, gdyż wpadłszy przez bramę Lahore niezdolna już naprzód postąpić. — Straty oblegających były znaczne, a jenerał brygady Nicholson został śmiertelnie ranny. Dnia 17. zdobyli Anglii zabudowanie banku, zwrócili działa na pałac, i tego samego dnia zdobyli arsenał, a 200 dział dostało się w ich ręce. Przez następujące trzy dni bombardowano bezustannie te dzielnice miasta, w których trzymali się jeszcze powstańcy; jedną pozycję zdobywano po drugiej a wieczór 20. września opuścili powstańcy przedmieścia i miasto. Za miastem widziano jeszcze obóz powstańców, ale był oczywiście już próżny. Na drugi dzień rano obsadzono obóz i znaleziono wszystkie bagaże, które zostawili powstańcy w odwrocie. Według opisanego dziennika *Bombaj Times* przedstawiało miasto okropny widok śmierci i zniszczenia. — Kobiety i dzieci uciekały w dzielnice zamieszane, jednak zdobywcy oszczędzali ich wszędzie, pomimo że zażądano z powstańców nie przebaczano. Rano 21. września porucznik kapitanowi Hodsonowi dowództwo małej kolumny do ścigania zbiegów. — Król i Królowa Delhów na zapewnienie, — że Anglii darują ich życiem, — poddali się sami. — To zapewnienie, pisze *Bombaj Times*, jest aktem niepojętej łagodności, który na każdy wypadek fałszywie będzie tłumaczony. Dnia 22. września obsadził ten sam kapitan Hodson, z silnym oddziałem konnicy, pomnik Homajuna, i wziął w niewolę mirzę Moghola i mirzę Kliona Sultana, synów Króla i wnuka królewskiego mirzę Abur Buzara. Wszyscy trzej zostali na miejscu rozstrzelani a ich ciała publicznie wystawiono. — Dnia 23. września wyruszyły z Delhów dwie silne kolumny. Pierwsza miała być pod dowództwem jenerała Nicholsona, ten jednak zginął właśnie w tym dniu z odniesionych ran. Każda kolumna składała się z 1600 piechoty, 500 konnicy, czterech kompanii konnej artylerii i ośmiu dział. Kolumna stojąca pod rozkazami pułkownika Greatheada udała się na Allyghur i przybyła tam dnia 29. sierpnia. Dnia 27. spotkała się obok Bolundzuhuru z nieprzyjacielem. Powstańcy z Jansu, ze swoją artylerją i dziką mieszaniną rozmaitych powstańców zajęli tam silną pozycję. Po krwawym boju zostali zupełnie pobici i wypędzeni za miasto. Nakoniec rozprószyli się we wszystkich kierunkach i zostawili Anglikom dwa działa, dwa wozy z amunicją i mnóstwo taczek z zaprzęgiem wołów; taczki były obciążone amunicją dla piechoty. — Liczba na pobojowisku znalezionych zabitych wynosiła do 100, a prócz tego widziano jak wlekli za sobą mnóstwo umierających i rannych. Straty Anglików wynosiły do 60 żołnierza. Dnia 28. września znaleźli Anglii warownię Malteghur opróżnioną, obsadzili ją zatem niedoznawszy oporu. Druga kolumna, która w tym samym dniu opuściła Delhy, udała się po nad rzekę na Agra; dnia 25. września spotkała się w Mutrze z powstańcami, uderzyła na nich i po wielkim rozlewie krwi zadała im klęskę.

Afryka.

(Przechód wojsk angielskich. — Sprawa Beja tunetańskiego. — Doniesienia z Trypolidy.)

Według wiadomości z Alexandryi z 2. listopada wstrzymywały wiatry przeciwnie wyjazd angielskich wojsk, które miały ruszyć drogą na Egipt. Żegluga paropływów tureckich na Czerwonym morzu ma się zacząć w roku 1858 czterema okrętami. Angielska żegluga pocztowa między Suezem i Kalkutą będzie wkrótce rozszerzona pocztową linią do wysp filipińskich. — Książę Halim Basza ma polecenie przyjmować spodziewanego w grudniu w Alexandryi Księcia Napoleona.

— Dzienniki francuskie piszą, że Bej Tunetu, po odwiedzinach, jakie mu niedawno oddała flota francuska, dał „tak zupełną rękojmnię swego przymierza, iż dyplomatyczna przeczność i wdzięczność obowiązują w równy sposób usunąć wszelką wątpliwość, jakaby względem jego stosunków do tureckiego dywanu jeszcze zachodzić mogła.“ Belgijski dziennik *Independance* utrzymuje, iż najszczególniej Francya ma obowiązek podać Bejowi sposobność, ażeby przed europejskim kongresem wytłuszczył swoje prawa i skreślił właściwą swą pozycję.

— Według wiadomości z Maltę pod dniem 4go października, wyprawiła Turcyja, na mocy swego zwierzchnictwa nad Trypolidą, Nusreta Beja, ażeby z Trypolidy ruszył z wojskiem na Gume, szefa Arabów. Nusret przybył do Trypolidy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Telegraficzna depesza dziennika *Pesther Lloyd* z **Zemlina**, 15. listopada donosi: Z skazanych uczestników komplotu serbskiego uwolnieni zostali w ostatniej instancyi Gavril i Miłosz Jovannovic; wszystkich innych spiskowych, na których wszystkie instancje wydały wyroki śmierci, ułaskawił książę na dożywotne więzienie. Jutro mają być w kajdanach odwiezieni do Gurgosowacu.

Medyolan, 16. listopada. Wszystkie zatoki Padu są już uregulowane; komunikacje na gościńcach rządowych przywrócone; Pad i Ticyna wróciły już do zwyczajnych łozysk. Ale znaczną

przestrzeń ziemi okrywają jeszcze piasek, muł i kałuże. — Ceny zboża spadły znowu w ostatnim tygodniu.

Londyn, 17. listopada. W Wolwerhampton i Stofordshire zbankrutowały banki.

Turyń, 16. listopada. Z 54 znanych wyborów należy 14 do ostatecznej prawej, 2 do lewej strony, a 38 do centrum. W Turynie obrani zostali: hrabia Cavour, margrabia Georgio Pallavicini, Galvagno, Notta, Cavalli; w Cielli hrabia Alfonso Lamarmora. W Genui chwile się wybór między panami Biozio i Garibaldi.

Nowy York, 5. listopada. Stosunki finansowe polepszyły się; wykaz banku pomyślniejszy; o pieniądze łatwiej.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 20. listopada. Dziś były na naszym targu następujące ceny: męc pszenicy (83½ zł) 2r.44k.; żyta (77 zł) 2r.44k.; jęczmienia (67 zł) 1r.42k.; owsa (45½ zł) 1r.12k.; hreczki 1r.42k.; grochu 1r.54k.; soczowicy 2r.15k.; kartofli 45k.; — cetnar siana 1r.; okłotów 43k.; — sąg drzewa bukowego 11r.15k.; — mas mąki pszennej 4k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 20. listopada.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	51	4	55
Dukat cesarski	" "	4	55	4	58
Półimperyj zł. rosyjski	" "	8	30	8	35
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	37½	1	38½
Talar pruski	" "	1	34	1	35
Polski kurant i pięciostółka	" "	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	78	30	79	5
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne		78	15	78	45
5s Pożyczka narodowa		81	40	82	30

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 82½ — 82½. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 — 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 94½ — 95. Obligacje długu państwa 5% 79½ — 80. — det. 4½% 69½ — 70. — det. 4% 63 — 63½. detto 3% 49½ — 50. detto 2½% 40½ — 40½. detto 1% 15½ — 16. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88½ — 89. detto węgier. 79½ — 79½. — detto galic. i siedmiogr. 78½ — 79. detto innych krajów koron. 86½ — 87½. Oblig. bank. 2½% 62 — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 315 — 316. Detto z roku 1839 137½ — 137½. Detto z r. 1854 107½ — 107½. Renty Como 16½ — 16½. Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Półn. Oblig. Prior. 5% 84½ — 85. — Glognickie 5% 80 — 81. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 85 — 85½. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 88 — 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 — 110. — Akcy bank. narodowego 968 — 970. Akcy e. k. uprzyw. towarzystwa kred. 193½ — 193½. Akcy niż. austr. tow. eskomp. 113½ — 114. — Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 231 — 232. Detto półn. kolei 171½ — —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 270½ — 270½. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100½ — 100½. Detto Połud. północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 98 — 98½. — Detto cisiańskiej kolei żel. 100½ — 100½. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 226 — 227. — Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 183½ — 183½. Detto losy tryest. 104 — 104½. Detto tow. żegl. parowej 524 — 526. Detto 13. wydania 99 — 99½. Detto Lloydów 340 — 345. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcy młyna parowego wiedeń. 70 — 71. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 80½ — 81. Windischgrätz losy 27½ — 27½. Waldsteina losy 27½ — 28. Keglevicha losy 14½ — 14½. Ks. Salma losy 41½ — 41½. St. Genois 38½ — 38½. Palffego losy 38½ — 38½. Clarego 38½ — 39.

Amsterdam 2 m. 91. — Augsburg Uso 109½. — Bukareszt 31 T. 263. — Konstantynopol 31 T. 465. — Frankfurt 3 m. 107½ t. — — Hamburg 2 m. 80. — — Liwurna 2 m. 105½. — Londyn 3 m. 10 — 30. — Medyolan 2 m. 106. — Paryż 2 m. 126½. Cesarskich ważnych dukatów agio 11½ — 11½. Napoleons'dor 8 28 — 8 29. Angielskie Sover. 10 40 — —. Imperyal Ros. 8 44 — —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 19. listopada.

Oblig. długu państwa 5% 80½ — 80½. 4½% 70½ — 70½. —; z r. 1850 —. 3% ; 2½% —. Losowane obligacje 5% —. — Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiedeń. miejsko bank. —. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank 978½. Akcy kolei półn. 1737½. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żegluga parow. —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. —. Akcy niższe-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 złr. 575 złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 108½ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 107½ 2 m. Hamburg 79½ 2 m. Liwurna — 2 m. 105. Londyn 10 — 29. 2 m. Medyolan 106. Marsylia 124½. Paryż 125½. Bukareszt —. Konstantynopol 263½. Sinyrna 465. Agio duk. ces. 10½. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. 78½; detto galicyjskie —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 108½. Pożyczka narodowa 83½. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcy e. k. uprzyw. zakładu kredyt. 194½. — Hypotekar. listy zastawne — Akcy zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. listopada.

PP. Augustynowicz Bolesław, z Kniażego. — Bal Fr., z Tuligłówn. — Biliński W., z Romanówki. — Biliński F., z Olszanki. — Vivien de Chataubrin Wicenty, z Wysocka. — Dominikowski Kaj., z Lukienia. — Grochowalski Zyg., z Swirza. — Jaruntowski Jan, z Hermanowic. — Kozłowski Z., z Ruzbowiec. — Kołaczkowski E., z Przemysła. — Hr. Krasieński Piotr, z Rohatyna. — Niesiołowski Anzelm, z Sokołowa. — Papara H., z Zubowmostów. — Wybranowski Alex., z Szolomyi. — Waygart Walery, adw. kraj., z Przemysła. — Tworkowski Jęd., z Uwsia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. listopada.

PP. Bredt J. T., król. pruski radz. dworu, do Tłumacza. — Bem Józef, do Żółkwi. — Grabowski Zdzisław, do Sokołówki. — Markowski Mateusz, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	333.17	— 3.2°	87.9	połudn.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	333.07	— 1.1°	78.3	" "	jasno
10. god. wiecz.	333.41	— 3.4°	87.6	" "	"

T E A T R.

Dziś: na scenie niemieckiej: „Er will nicht sterben,“ komedya w 1 akcie, i wielki pożegnawczy koncert pana Alex. Reichardt.

Wponiedziałek: „Rękawiczka i Wachlarzyk,“ komedya w 3 aktach z francuskiego, przełożona przez autora komedyi: Rej z Nagłowic.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 23. listopada. Sprzedaż gruntów na przedmieściu Zasanie leżących w Przemyśle. Licytacja na dostarczenie robót introligatorskich w Złoczowie.

Dnia 25. listopada. Sprzedaż realności pod nr. 136½ w Stanisławowie. — Licytacja na budowlę mostów w obwodzie Stryjskim za pomocą ofert w Stryju.

Dnia 26. listopada. Sprzedaż realności pod nr. 52/48½ we Lwowie. — Sprzedaż sumy 17.000 złr. m. k. na dobrach Zalesie ciężającej we Lwowie.

Dnia 27. listopada. Sprzedaż koni wojskowych w Janowie.

Dnia 30. listopada. Licytacja na budowlę mostu na rzece Prut za pomocą ofert w Kołomyi. Wydzierżawienie kameralnych dóbr Dolina w Stryju

Dnia 2. grudnia. Sprzedaż realności pod nr. 31 w Janowie.

Dnia 3. grudnia. Sprzedaż realności pod nr. 91 i 92½ we Lwowie.

KRONIKA.

Autor powieści „Tolla“ i „Mariages de Paris“ pan Edmund About, przeznacząc po antykwarniach ulicy „du Bac“ rozmaite książki, znalazł i zakupił u jednego pisarza, zajmującego się zakupywaniem i przedaniem rozmaitych szczegółów, dwanaście obrazów Ticyana. Te obrazy przedstawiają ucieczkę Józefa do Egiptu. Dowodny znak autentyczności tych obrazów, odkryto zaraz po pierwszych próbach odczyszczania w tem, że rysy Józefa we wszystkich 12tu obrazach mają wielkie podobieństwo do rysów Karola V.; później odkryto podpis Ticyana: „Tizianus Vercilius de Cadore pinxit.“

— Według rocznika „Annuaire du bureau des Longitudes“ na rok 1858, była liczba mieszkańców dwudziestupięciu największych miast Francyi w 1856 roku następująca: Paryż 1,174,346, Lion 292,721, Marseille 233,817, Bordeaux 149,926, Nantes 108,530, Rouen 103,223, Toulous 103,144, St. Etienne 94,432, Toulon 82,705, Lille 78,641, Strasburg 77,656, Metz 64,727, Havre 64,137, Aulens 56,587, Brest 54,293, Rheims 51,725, Angers 50,726, Montpellier 49,737, Nancy 48,199, Orleans 46,922, Limoges 46,564, Rennes 45,664, Besancon 43,544, Caen 41,494, Tours 38,055. Podług tego samego źródła urodziło się w 1856 roku w Paryżu 37,768 dzieci, (pomiędzy temi 11,789 naturalnych) wypadków śmierci było 29,950, zatem o 7818 mniej jak wypadków urodzenia.

— Oficer w Kopenhadze, pierwszy porucznik Pingel, wynalazł temi dniami do karabinów o gładkich lufkach nowe naboje i urządził je w rozmaitych

kształtach. Według dziennika „Fl. Z.“ składają się te naboje w połowie z ołowiu a w połowie z korku, który po wysadzeniu prochem, nagłym pociskiem gazu skurczony, po wystrzale zaraz z lufy rozszerza się. Nabój ten w kształcie strzały zastępuje zupełnie owe kule kończące, do czego lufy przerządzać trzeba było z wielkim kosztem. — Z polecenia duńskiego ministerium wojny odbędą się temi dniami na wyspie Amager próby z takimi nabojami.

Dodatek tygodniowy Nr. 47.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Administracja funduszów dobroczynności:

a) Zamknięcie rachunków funduszu kalek u św. Łazarza za rok adm. 1856.

b) Zamknięcie rachunków lwowskiego funduszu sierocińskiego, 1. chłopów, 2. dziewcząt, na rok adm. 1856, z dodaniem szczegółów fundacyi obudwu zakładów.

2. Żupy solne w Galicyi i na Bukowinie. Wykaz z sierpnia 1857-1856

3. Podkamień. Dokument z roku 1528-1626. Zygmunt III. wydaje przywilej Zygmunta I. i zatwierdza dzieciom Marcina Kamienieckiego dożywocie na dobrach Podkamień.